

NORGE KAN MISTE TORSK

RAPPORT Torsken flykter

Klimaendringene kan føre til at det blir stående mer torsk i Smutthullet og i russisk sone av Barentshavet.

Gunnar Sætra

Tromsø

I følge en rapport fra Norsk Polarinstitutt kan endringene føre til dårligere kontroll og ny fordeling av torskekvotene.

Økte temperaturer i Barentshavet kan føre til at både torsk og andre fiskearter blir å finne i et større område enn i dag, i følge rapporten «Klimaendringer i Barentshavet», som blei presentert denne uka. I rapporten heter det blant annet at det kan bli stående mer torsk i Smutthullet enn i dag.

Dette havområdet ligger utenfor nasjonal jurisdiksjon, og reguleringer lar seg derfor vanskelig håndheve, heter det i rapporten.

Konfliktfylt

I rapporten heter det også at klimaendringene kan få følger for sonetilhørigheten, og at det i neste omgang kan føre til endringer i totalkvoten og fordelinga av den. Den generelle erfaringa med slike utfordringer, er at endring av etablerte fordelingsnøkler er konfliktfylt, men likevel mulig å løse gjennom forhandlinger.

Det er havforsker Harald Loeng som har leda arbeidet med rapporten, og han tror det ennå er langt opp og fram før det skjer endringer i kvotefordelinga. Alt tyder på at torskebestanden kommer til å gyte ved norskekysten i uoverskuelig framtid. Jeg er ganske sikker på at jeg ikke kommer til å oppleve noen refordeling i mi levetid, sier han.

Ved norskekysten

I rapporten konkluderes det med at torskebestanden kommer til å gyte lenger mot nord og øst enn tidligere. De siste

årene har vi sett at torsken har gytt mindre på innsida av Lofoten på grunn av temperaturøkningene. Nå foregår gytinga på yttersida av Lofoten, utafor Vesterålen, Troms og et stykke nordover langs kysten av Finnmark. Foreløpig er de lite som tyder på at den kommer til å gyte så langt øst som Kolakysten, sier han.

Loeng sier også at de globale klimamodellene ikke beskriver situasjonen i Arktis godt nok og dermed må brukes med forsiktighet, også i Barentshavet. Problemene kommer blant annet av at skydekket og sjøisen skaper prosesser som ikke fanges godt nok opp av de globale klimamodellene, sier han.

Kaldere, men varmere

Temperaturene har alltid svingt i nordområdene, noe som også har ført til at utbredelsesområdene til ulike fiskearter har variert.

Problemene kommer blant annet av at skydekket og sjøisen skaper prosesser som ikke fanges godt nok opp av de globale klimamodellene

Harald Loeng,
havforsker

Det nye er at vi har hatt en langvarig varm periode fra midt på 90-tallet og fram til i dag. Vanligvis har vi varme og kalde perioder med sykluser på 5–7 år. Etter alt å dømme er vi på veg inn i en ny kald periode nå, men den kan likevel bli varmere enn tidligere kalde perioder på grunn av den generelle globale oppvarminga.

Loeng understreker at det fortsatt er svært vanskelig å si hvor mye av temperaturstigninga som skyldes naturlige variasjoner og hvor mye av den som er menneskeskapt.

gunnar.saetra@[]fbfi.no
Telefon: 77665681

